

Hutbe, 12.06.2020

İbadet ve Ubudiyetin Anlamı

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

وَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ لِمُعَاذِ (ر):

«حَقُّ اللَّهِ عَلَى عِبَادِهِ أَنْ يَعْبُدُوهُ، وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا»

Değerli Cemaat!

Yaratılmış olan tüm mahlukat içinde, varoluşunun nedenini ve anlamını sorgulayan tek varlık insandır. İnsan, dünyaya geliş gayesini ve burada hayat sürmesinin amacını merak etmektedir. İnsan denen varlık, bu varoluşsal sorunları kendisine dert edindiği oranda ve bu derdine derman olacak arayış içerisinde olduğu kadarıyla insandır. Âdemoğlunu yaratılmışların en şerefli kılan husus da bu hakikate ulaşma uğruna ortaya koyduğu gayretidir. Yüce Rabbimiz, insanın varoluş nedenini Kur’ân-ı Azimüşşan’da “**Ben cinleri ve insanları, ancak bana ibadet (kulluk) etsinler diye yarattım.**”¹ buyurarak, açık bir biçimde ortaya koymaktadır.

Değerli Müminler!

Rahmân ve Rahîm olan Mevlamızın, Hz. Muhammed ﷺ’in elçiliği vasıtasıyla insanlığa kılavuz olarak gönderdiği İslam dininde, ibadet ve ubudiyet kavramları büyük önem arz etmektedir. İbadet, âlemlerin tek sahibi olan Allah (azze ve celle)’ye karşı kulluk vazifelerini yerine getirmek manasına gelmektedir. Ubudiyet ise, “kulluk” demektir. İnsanın, yaratana olan Yüce Allah karşısındaki âcizliğini ve Ona karşı her daim muhtaçlığının bilincinde ve şuurunda bir ömür sürmesidir. İbadetler vakit ile mukayyet iken, kulluk anlamına gelen ubudiyet ömrümüzün her anında kesintisiz bir şekilde olması gereken bir bilinç hâlidir. İbadet ve ubudiyet, bir müminde birbirinden ayrılmaz bir bütündür. Kur’ân-ı Kerîm’de; “**Ey iman edenler! Rükû edin, secde edin, Rabbinize kulluk edin ve hayır işleyin ki kurtuluşa eresiniz.**”² diye buyurularak buna dikkat çekilmiştir.

Aziz Müslümanlar!

Peygamber Efendimiz ﷺ’in sahâbîlerinden olan Muâz İbn Cebel (r.a.) şöyle dedi: “Ben, merkep üzerinde Resûlullah ﷺ’in terkinde idim. Hz. Peygamber ‘Ey Muâz! Allah’ın kullar üzerinde, kulların da Allah üzerinde ne hakkı vardır, bilir misin?’ buyurdu. Ben, ‘Allah ve Resulü daha iyi bilir.’ dedim. Bunun üzerine Resûlullah ﷺ ‘Allah’ın, kulları üzerindeki hakkı, onların sadece Allah’a kulluk etmeleri ve hiçbir şeyi Ona ortak tutmamalarıdır. Kulların da Allah üzerindeki hakkı, kendisine hiçbir şeyi ortak tutmayanlara azap etmemesidir.’ buyurdu.”³ Bu rivayetten de anlaşılmaktadır ki, kulluk anlamına gelen ubudiyetin yöneleceği yegâne merci, sonsuz güç ve kudret sahibi olan Allah Teâlâ’dır. Namazlarımızı kılarken her rekâta okuduğumuz Fâtiha suresinde ikrar ettiğimiz üzere, ancak Ona ibadet ve kulluk ederiz. Tüm kâinatın sahibi olan “Mâlikü’l-Mülk”e kulluğumuz, biz insanları Ondaki başkasının esaretinden kurtaracak ve hakiki anlamda özgürlüğümüze kavuşturacaktır.

Muhterem Müminler!

Rabbimize kulluğumuz bizleri hem dünyada hem de ahirette izzet ve şeref sahibi kılacaktır. Allah’a kâmil manada iman etmiş bir mümin, kulluk bilincine sahip olmanın verdiği bir özellik gereği, ibadetleri bir yük olarak görmez. Bilakis, ibadetlerini ifa ederken, bunu hem görev bilinciyle ve aynı zamanda da aşk ve şevk ile gerçekleştirir. Peygamber Efendimiz ﷺ “**Gözümün nuru namazdadır.**”⁴ buyurarak ibadetlerden aldığı zevki dile getirmiştir.

Hak Teâlâ, biz âciz kullarına ibadet zevki ve kulluk şuuru ihsan eylesin. Cenâb-ı Rabbu’l-Âlemîn, bizleri kendisine muhabbetle ibadet eden kullarından eylesin. Amin.

¹ Zâriyât suresi, 51:56

² Hac suresi, 22:77

³ Buhârî, Cihâd, 46; Müslim, İmân, 48

⁴ Nesâî, İşretü’n-Nisâ, 1